

Habsburg menekültek

VISSZHANG - LVII. évfolyam, 20. szám, 2013. május 17.

Nemrég, itt Kaliforniában találkoztam *Sheila Abranchesszel*, az egykori bordeaux-i portugál konzul, *Aristides de Sousa Mendes* unokájával, akivel arról beszélgettünk, hogyan menekültek el a Habsburgok Európából a második világháború alatt. Mindez azért jutott eszembe, mert Gerő András tanulmányában (*Az Árpád-ház és a nacionalizmus, ÉS, 2013/18., máj. 3.*) azt írja, hogy egyes történészek szerint maguk a Habsburgok voltak „zsidók”, és az általuk kialakított Habsburg-képben a zsidó a magyar igazi ellenfele.

A Hitler által gyűlölt katolikus Habsburgok sorsa nagyon is összefonódott a zsidókéval 1941-ben, a franciaországi *Bordeaux-ban*. *Sousa Mendes* akkori portugál konzul, előljárói ellenkezését figyelmen kívül hagyva, életmentő vízumok ezreit adta ki a zsidóknak. Tette ezt rabbi barátja, Chaim Kruger kérésére. A Franciaországban rekedt Habsburg család is hallott erről, jelentkeztek nála, és kaptak összesen 19 vízumot. A fiatal Habsburg Ottó és kísérete ezután Rooseveltnél elnök támogatásával Portugálián keresztül menekült az Egyesült Államokba.

A Habsburg család ma is jó kapcsolatokat ápol a de Sousa leszármazottakkal, és az igaz történetből több film is készült. Egy francia tévéfilmet *Désobéir* címmel 2008-ban mutattak be, míg az *O Cônsul de Bordéus* című portugál alkotás tavaly készült el.